

Komentář Odborného panelu (WOS)

FORD 5.1 Psychology and Cognitive Sciences

Vypracovala: doc. PhDr. Martina Hřebíčková, DSc.

Datum vypracování: 15. září 2022

Úvod:

V rámci Metodiky 17+ se v roce 2022 jako každý rok provádí Hodnocení 2021 v Modulu 1 (vybrané výsledky) a Modulu 2 (bibliometrie). V tomto oborovém komentáři Modulu 2 jsou zpracovány v části I odpovědi na 11 otázek vztahujících se k datům získaným za pětileté období (2016-2020) z databáze Web of Science (WoS). Podklady (12 grafů), ze kterých tento oborový komentář vychází, jsou obsaženy v Bibliometrické zprávě (5.1 Psychology and Cognitive Sciences). Údaje v grafech 1 – 9 bylo možné porovnat s údaji v Příloze 3 obsahující přehled výsledků českých autorek a autorů z databáze WoS (zdrojová data). Oproti předchozím letům byly v roce 2022 poprvé použity údaje z národní databáze RIV. Jsou podkladem grafů 10-12 a vychází z nich část II oborového komentáře. Komentář byl zpracován také na základě informací z aplikace IDEA.

Oba výše zmíněné zdroje mají své výhody a nevýhody, které se pokusím na úvod stručně zmínit. Nevýhodou údajů na WoS je, že publikace českých autorů/autorek jsou přiřazovány podle oborového zařazení časopisů ve WoS. Znamená to, že konkrétně v případě Psychology and Cognitive Science jsou mezi psychologické výstupy zahrnuty např. i studie v časopisech obsahujících v názvu slovo behavioral, které patří do biologických oborů. Dochází tak ke zkreslení výsledků. Výhoda dat z WoS spočívá v tom, že poskytují benchmark pro mezinárodní porovnání. V našem případě se jedná o porovnání s EU15 a světem (opět se jedná o data z WoS). Další výhodou dat z WoS je, že máme podklady pro detailnější komentáře ze zdrojových dat o jednotlivých publikacích (výše zmíněná příloha 3).

Nevýhodou dat z národní databáze RIV je, že na jejich podkladě nelze mezinárodní srovnávání provádět. Naopak jejich velká výhoda spočívá v tom, že při registraci výstupu do RIV si obor určuje výzkumná instituce. V těchto datech tedy nedochází ke zkreslení studiemi z jiných vědních disciplín, jak je tomu ve WoS. Nevýhodou dat z RIV je však také to, že nemáme k dispozici zdrojová data (přehled publikací) a dokonce ani počet publikací a jsme odkázáni při interpretaci pouze na údaje v grafech 10-12.

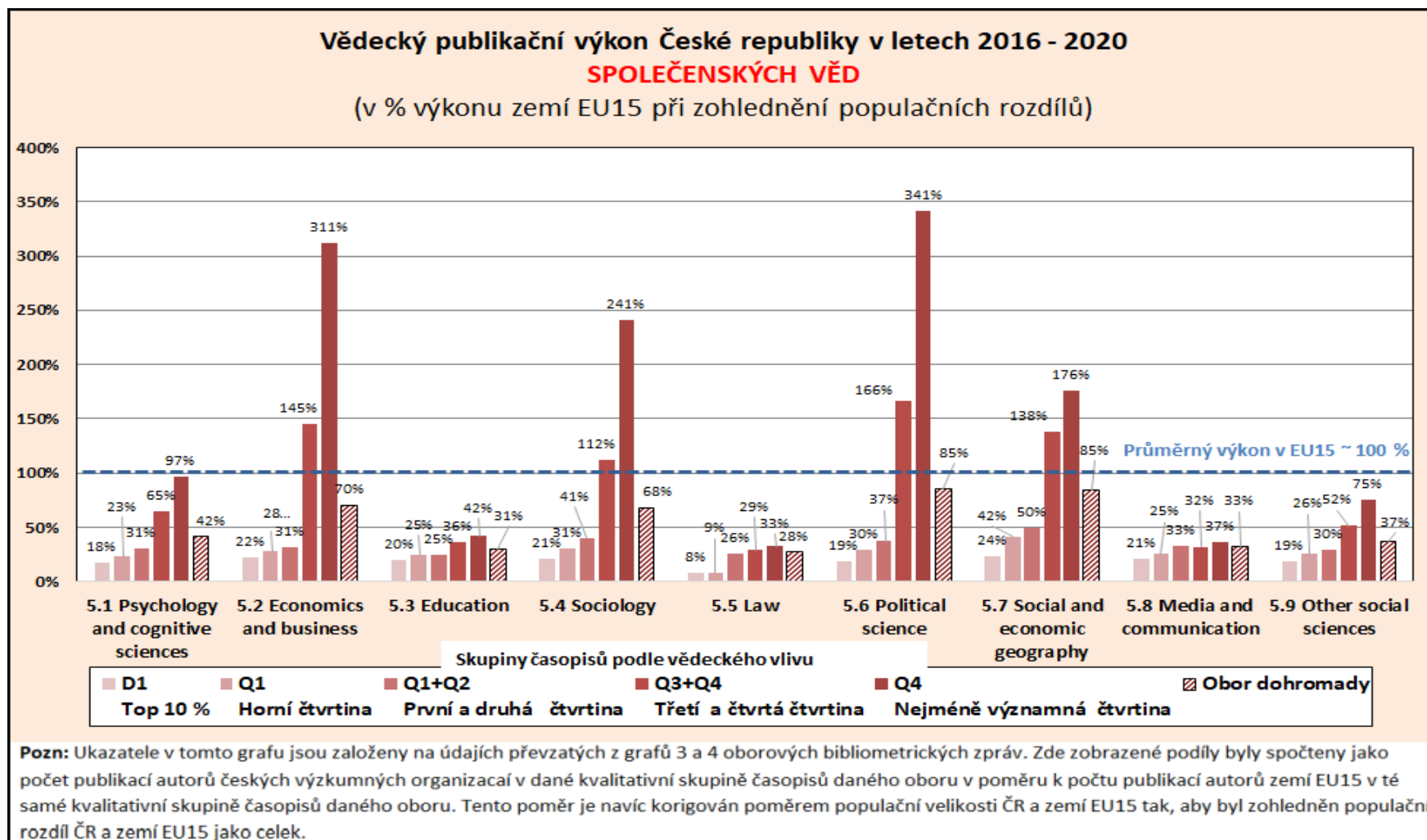
Základní otázky – Obory FORD

I. část - Data zpracovaná dle Web of Science

- 1. Jaká je úroveň oboru v ČR v mezinárodním srovnání? (Je podle vašeho odborného názoru komentovaný obor – při pohledu neomezujícím se pouze na bibliometrická data - na úrovni srovnatelné s vyspělými zeměmi? Případně srovnatelný se zeměmi s obdobnými, pro daný obor relevantními, podmínkami - kulturními, ekonomickými, společenskými ...).**

Při odpovědi na tuto otázku je potřeba nejdříve upřesnit, co se míní úrovní oboru. Úroveň oboru je potřeba posuzovat nejen podle publikačního výkonu oboru, případně VO (počet výstupů ve WoS za dané období), ale je potřeba zohlednit také velikost oboru (kolik vědců a vědkyň v něm pracuje), případně objem veřejné podpory oboru. Takové údaje však v datech z WoS k dispozici nemáme, proto je porovnání ČR s EU15 a světem pouze orientační. Podle rozložení podílu produkce D1 a Q1-Q4 v grafu 3, kde se srovnává publikační profil světa, EU15 a ČR můžeme konstatovat, že v ČR publikujeme 30 % studií v Q4, což je výrazně vyšší podíl než je podíl světový (14 %) nebo EU 15 (13 %). Je to způsobeno především tím, že v psychologii má ČR a Slovensko dva lokální časopisy indexované na WoS (Československá psychologie, Studia Psychologica), které do Q4 spadají a autoři/ autorky z ČR v nich uplatňují své výsledky. V D1 produkují čeští psychologové a psycholožky pouze 4 % výstupů ve srovnání s 10 % v EU 15 a 9 % ve světě, což ale není překvapující, protože se jedná o špičkový výzkum (podrobněji o publikacích v D1 viz ot. 3). Na první pohled je velmi pozitivní a překvapivé zjištění, že v Q2 se již dotahujeme na EU15 a svět (35 % CZ, 39 % EU15, 38 % svět). Tato čísla jsou opět zavádějící a nepřesná, protože nezohledňují počty obyvatel ani počty výzkumníků/výzkumnic působících v našem oboru. Navíc při podrobnějším porovnání se zdrojovými daty zjistíme, že mezi 296 výstupy v Q2 je 16 % studií, které spadají do oboru zoologie a 27% studií bylo publikováno v placených open access časopisu Frontiers in Psychology. Přehlednější údaje o srovnání ČR s EU15 a světem poskytuje aplikace IDEA. V grafu 1 jsou uvedeny údaje o publikačním výkonu na milion obyvatel ve společenských vědách, kde je označen i průměrný výkon v EU15. V tomto grafu jsou prezentovány stejné výsledky jako v grafu 4 bibliometrické zprávy.

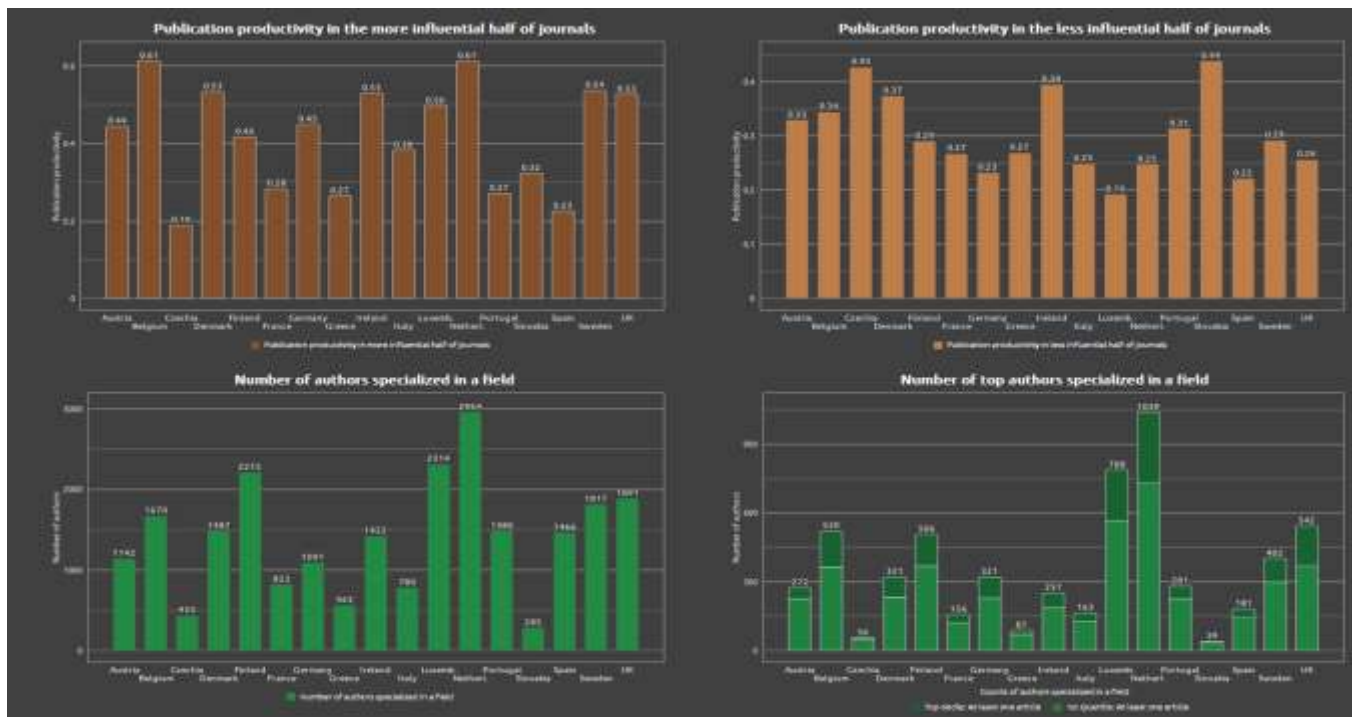
Graf 1. Porovnání publikačního výkonu společenských věd v ČR (2016-2020) na milion obyvatel s EU15

Publikační výkon ČR v časopisech Q3+Q4 představuje 65 % průměrného výkonu zemí EU15 (po zohlednění populačních rozdílů). V případě výkonu v Q1+Q2 pouze 31 % výkonu EU15.

Na první pohled to pro českou psychologii nevypadá příliš lichotivě. Zpráva však neobsahuje důležité údaje o počtu výzkumníků/výzkumnic v oboru psychologie, ani o objemu finančních prostředků. Je proto nemožné udělat závěry o publikační produktivitě v oboru psychologie v mezinárodním srovnání. Pokusila jsem se o to, s využitím dat z aplikace IDEA https://ideaapps.cerge-ei.cz/EU_citations/. V ČR působí v psychologickém výzkumu výrazně méně výzkumnic a výzkumníků, než v zemích EU. Podle této aplikace působí v psychologickém výzkumu 433 výzkumníků a výzkumnic, kdežto ve srovnatelně stejně velkém Rakousku jich bylo 1142 a ve Švédsku dokonce 1817. Podle grafu 2 z aplikace IDEA jsou počty vědců a vědkyň v našem oboru ve srovnání se 17 evropskými zeměmi nízké, nízká je ale také jejich produktivita v časopisech v Q1 a Q2. (srov. část II, ot. 13).

Graf 2. Publikační produktivita a počty autorů(autorek Psychology and Cognitive Sciences v 17 evropských zemích v časopisech nad medianem (Q1 a Q2) a pod medianem (Q3 a Q4)

Pro mezinárodní srovnání jsme od RVVI dostali také graf s údaji ze sedmi zemí (Švédsko, Portugalsko, Rakousko, Česká republika, Maďarsko, Slovensko a Řecko) porovnávající celkovou produkci a současně produkci ve třech kategoriích (lokální časopisy, zahraniční časopisy, sborníky). Je zajímavé, že ČR, Maďarsko, Slovensko a Řecko mají přibližně stejný objem produkce, přičemž ale Maďarsko a Řecko směřují svoji produkci výhradně do zahraničních časopisů, kdežto ČR a Slovensko mají

výraznější zastoupení sborníků a menší část výstupů směřuje také do lokálních časopisů (o důvodech podrobněji v ot. 3).

Na základě srovnání s výsledky z minulých let lze konstatovat, že publikační výkon oboru se nemění a ani nedochází k výraznější změně kvalitativní struktury. Zvýšení personální kapacity a financování základního výzkumu v psychologii je proto nezbytné i s ohledem na to, že obor má zásadní význam pro mnoho oblastí české společnosti (školství a vzdělávání, duševní zdraví atd).

Shrnutí: na základě údajů, které jsem měla k dispozici lze konstatovat v ČR pracuje výrazně méně psychologů a psycholožek než v zemích se stejným počtem obyvatel, což se zákonitě projeví tím, že produkují menší objem výstupů a tím pádem i menší počet špičkových publikací ve srovnání s EU15. Psychologové a psycholožky publikují ve srovnání s vybranými evropskými zeměmi méně v časopisech nad mediánem a stále značný počet publikací vydávají v lokálních časopisech.

2. Je tato úroveň adekvátně reflektována zpracovanou bibliometrickou analýzou? Je zde rovněž možnost stručně uvést významné znaky publikační kvality a publikační zvyklosti oboru neobsažené v analýze Modulu 2.

Specifické znaky oboru: v posledních letech se v psychologii mění publikační zvyklosti. Dominantním se stává publikování časopiseckých studií. Přesto určitou část produkce stále tvoří monografie, z nich především ty, vydávané prestižními zahraničními nakladatelstvími přinášejí souhrn aktuálních poznatků a jsou proto hojně citovány (např. Handbooky vydávané Wiley-Blackwell). Takové výstupy českých výzkumníků a výzkumnic bibliometrická zpráva nezohledňuje. Monografie mohou instituce přihlásit pro hodnocení v Modulu 1. Stejně tak nejsou v údajích WoS zohledněny příručky k psychodiagnostickým nástrojům (testy, dotazníky, projektivní metody), které vznikají jako součást základního výzkumu a mají výrazný vliv na aplikovaný výzkum. Hodnotit publikační kvalitu výhradně podle zařazení studií do kvartilů je pouze orientační a nemusí vypovídat o kvalitě dané studie. Např. řada psychologických časopisů v D1 a Q1 jsou vydávány v USA a kvalitní studie založené na evropských datech jsou z tohoto důvodu často v těchto časopisech odmítány.

3. Má obor vysokou úroveň své produkce v D1 a Q1 ve srovnání s EU15 a se světem? Dochází v daném oboru k nadprodukcí v pásmu Q4 ve srovnání s EU15 resp. se světem? Pokud ano, jak byste ji vysvětlili?

Jak již bylo zmíněno výše, obor má nízkou produktivitu v D1 a Q1 ve srovnání se světem. Příčinou je především malý počet výzkumníků a výzkumnic, omezené finanční prostředky a směřování výsledků do méně vlivných časopisů. Výzkum v psychologii je možné realizovat ve většině VO pouze s grantovou podporou. Počet

žádostí o granty se zvyšuje, ale úměrně s tím se nezvyšuje objem finančních prostředků. Stává se proto, že i vynikající projekty nejsou financovány. Pokud se jedná o publikace v D1 tak je potřeba si také uvědomit, že se jedná o špičkový výzkum mimořádné kvality, proto je velmi pozitivní, že i takové publikace v ČR vznikají nebo se na jejich vzniku čeští vědci a vědkyně podílejí. Při podrobnější analýze zdrojových dat však zjistíme, že mezi studii v D1 je 33 % z nich z oboru Clinical Medicine, tedy na pomezí lékařských věd a psychologie a navíc byly všechny publikovány v jednom časopisu Psychological Medicine. Mezi studii v Q1 již dominují studie z psychologických disciplín, nedochází zde k výraznějšímu výskytu studií z jiných vědních disciplín, jako je tomu u studií v Q2 (viz komentář k otázce 1).

V ČR máme nadprodukcí studií v Q4 kvůli dvěma lokálním časopisům indexovaným na WoS. Většina studií je publikována česky nebo slovensky, takže není možná recenzní konfrontace se světovou vědeckou komunitou oboru a zjištění v těchto člancích mají omezenou možnost přispět ke světovému poznání. Důvodem, proč je stále mnoho studií nabízeno k publikování v lokálních časopisech může být to, že jsme v ČR teprve v nedávné době začali klást důraz na kvalitu vědeckých výstupů a jejich mezinárodní dosah. V minulosti stačilo, že publikace byla zveřejněna v časopisu indexovaném na WoS, což nás nemotivovalo podstupovat náročné recenzní řízení v prestižních zahraničních časopisech. Požadavky GA ČR na publikační produkci v minulosti také podněcovaly spíše k tomu, že jsme volili raději snadnější a rychlejší uplatnění v lokálních časopisech indexovaných na WoS, než zdoluhavé a náročné recenzní řízení v zahraničních časopisech. V poslední době se zvyšuje důraz na kvalitu vědecké produkce ze strany RVVI, GA ČR i jednotlivých VO, což je příslibem, že v budoucnosti se bude podíl studií v Q4 snižovat. Ráda bych na tomto místě zmínila také to, že pro psychologii je specifické, že v lokálních časopisech publikujeme psychometrické studie ověřující zahraniční metody, které obvykle nelze uplatnit v zahraničních časopisech, nicméně mají velký význam nejen pro další výzkumy, které se již v zahraničních časopisech uplatnit mohou, ale mají také využití v psychologické praxi. Takové studie podíl publikací v Q4 nezanedbatelně zvyšují.

4. Má v daném oboru význam institut korespondujícího (reprint) autora? Jaké je v daném oboru relativní zastoupení těchto výsledků? Můžete tyto výsledky nějak blíže charakterizovat (viz konkrétní výsledky v příloze)?

V psychologii nemáme zvyklosti ohledně řazení autorů/autorek ustálené. Korespondující autor/autorka obvykle připraví draft studie a také komunikuje s redakcí. Obvykle to bývá také první autor/autorka, ale není to podmínkou. Na základě počtu či podílech korespondujících autorů/autorek nelze nic zásadnějšího vyvozovat i s ohledem na to, že bibliometrická zpráva nenabízí srovnatelné údaje ze zemí EU. Podle údajů v grafu 2a) se na produkci za zmíněné období podílel český

korrespondenční autor/autorka v 71 %. Podle mého názoru má smysl se podívat na to, kolik studií nad mediánem (Q1 - Q2) má českého korespondujícího autora (30%), samozřejmě, že výraznější podíl (40%) českých korespondenčních autorů/autorek je u časopisů pod mediánem (Q3 a Q4). Velká část publikací spadajících do psychologie je také z oboru medicine, jejichž autoři a autorky jsou z lékařských fakult, kde je publikační praxe výrazně jiná.

5. Jaké je v daném oboru zastoupení výsledků vytvořených ve velkých kolaboracích? Jaký je podle vašeho názoru autorský přínos domácích institucí na takových výsledcích (viz konkrétní výsledky v příloze)?

Velké kolaborace 30+ autorů nejsou v psychologii obvyklé. Pouze v některých psychologických disciplínách takové velké mezinárodní týmy připravují společné publikace (psychologie zdraví, sociální psychologie, psychologie osobnosti, mezikulturní psychologie). Za hodnocené období se jedná o 20 studií a je to pouze 2% celkové produkce. Autorský přínos je obtížné zhodnotit. Obvykle je odborník/odbornice, jehož téma koresponduje s mezinárodním projektem, přizván ke spolupráci a není možnost již zasahovat do dizajnu studií, existují i mezinárodní projekty, kde se mohou spoluautoři výrazněji zapojit. Obecně lze říci, že na těchto publikacích se podílejí všechny dominantní VO (UK 7x, MU, 2x, VŠE 2x, PSÚ AV ČR 2x, NÚDZ 1x).

6. Jaký je v daném oboru rozsah mezinárodní spolupráce při tvorbě špičkových výsledků? Můžete tyto výsledky nějak blíže charakterizovat (viz konkrétní výsledky v příloze)?

Celkově v mezinárodní spolupráci vzniklo za dané období v mezinárodní spolupráci 427 studií, což je 49% z celkové produkce (viz Příloha 3 výsledky). Svědčí to o tom, že čeští psychologové a psycholožky se integrují do mezinárodního výzkumného prostoru. Za špičkový výzkum budu pokládat studie publikované v D1 a Q1. Všechny studie z D1 vznikly v mezinárodní spolupráci, v sedmi případech byl autor/autorka korespondujícím z ČR (19,44 %). Na těchto publikacích se podílely čtyři VO 2x PSÚ AV ČR, 2x MU, 1x UK, 1xOU, 1x VŠE). 20 (14,59 %) studií s českým korespondujícím autorem/autorkou najdeme mezi Q1, všechny vznikly v mezinárodní spolupráci.

7. Do jaké míry lze považovat výsledky klasifikované jako D1 a Q1 za domácí „know-how (viz konkrétní výsledky v příloze)? Je tento podíl podle vašich zkušeností v souladu s praxí v zahraničí?

Na tomto místě je potřeba vyjasnit, co se míní domácím know-how. Věda je v současnosti mezinárodní, na významných projektech spolupracují odborníci a odbornice z různých zemí.

8. Existují WoS kategorie, které jsou v oboru nadprůměrně dobré? Můžete je stručně okomentovat?

WoS kategorie z grafu 7 korespondují s tím, jak jsou zařazeny k těmto kategoriím časopisy, ve kterých publikují čeští psychologové a psycholožky. Nejvíce studií bylo přiřazeno do kategorie Psychology Multidisciplinary, tam totiž WoS zařazuje Československou psychologii, kde směřuje stále vysoký podíl českého publikačního výkonu oboru. Druhá nejpočetnější kategorie je Behavioral Sciences, do které však spadají především studie mimo obor (zoologie). WoS kategorie v psychologii neodpovídají obvyklému členění dílčích psychologických disciplín, proto se porovnáváním těchto kategorií nebudu dále zabývat.

9. Dochází k významným překryvům s jinými obory, zejména u článků v pásmech D1/Q1? Můžete to stručně okomentovat? Odpovídají publikace klasifikované jako D1 a Q1 předpokládaným obsahem a zaměřením skutečně výzkumu v oboru FORD do jakého jsou přiřazeny (viz seznam jednotlivých článků v přílohách).

V D1 je 11 studií z 36, které jsou na pomezí psychologie a medicíny a byly publikovány v jednom časopisu Psychological Medicine (5x UK, 4x NÚDZ, 1xOU, 1x FN Brno). V Q1 jsou studie, které patří převážně psychologických disciplín. Jak již bylo zmíněno výše, tak v kategorii Q2, je mezi 296 výstupy 46 ze Zoologie (15,69 %) a 23 z neurověd (7,77 %).

10. Jaké VO jsou podle oborových bibliometrických zpráv „Část I“ v daném oboru nejvýznamnější z hlediska produkce v D1 a Q1? Popřípadě, jaký je bibliometrický profil nejdůležitějších z těchto VO ve srovnání s benchmarky (svět, EU15, ČR)? Dosahují úrovně EU15 resp. světové úrovně, případně ji převyšují?

Z hlediska produkce v D1 a Q1 jsou nejvýznamnějšími VO UK, MU, PSÚ AV ČR a NÚDZ. UK se podílela 37% na publikačním výkonu celé ČR v D1 (srov. s komentářem v ot. 9), MU 23 % a PSÚ a NUDZ 17%. MU má ale nevyšší podíl výsledků s korespondenčním autorem/autorkou (50 %), poté následuje PSÚ AV ČR (33 %) a UK (23 %). Tyto výsledky vznikají převážně v mezinárodní spolupráci. Údaje z tabulky 5.1 se interpretují obtížně, protože se nezohledňuje počet výzkumníků a výzkumnic ve VO. Pro tyto účely je vhodnější použít údaje z RIV (viz část II oborové zprávy). Za komentář stojí snad údaje v tabulce 5.1., ze které lze vyčíst, jaký mají jednotlivé VO podíl na produkci kvalitních výsledků. Těsně kolem mediánu to jsou personálně nejpočetnější VO (UK a MU), nad mediánem publikují NÚDZ a Fakultní nemocnice u sv. Anny. Znamená to, že obě tyto VO cílí svoji produkci do vlivnějších časopisů (Q1 a Q2). V tabulkách se objevuje také Ústav biologie obratlovců AV ČR a Fyziologický ústav AV ČR (viz komentář z ot. 9 o zkreslení výsledků v Q2 obory mimo psychologii). Srovnání bibliometrického profilu v našem oboru

dominantních VO s benchmarky EU není možné, protože k tomu nemáme podklady. Stejně tak nemáme možnost porovnat publikační produktivitu jednotlivých VO, protože neznáme personální velikost VO (srov. Část II založená na datech z RIV).

11. Je v některých z těchto VO vysoké zastoupení výsledků vytvořených ve velkých kolaboracích, v mezinárodní spolupráci a výsledků s cizím reprint autorem? A naopak, existuje v oboru špičková instituce, která výrazněji než ostatní VO tvoří vynikající výsledky vlastním přispěním?

Jak bylo zmíněno v odpovědi na ot. 5. velké kolaborace tvoří pouze 2% celkové produkce v oboru psychologie. Obecně lze říci, že na těchto publikacích se podílejí všechny dominantní VO (UK 7x, MU 2x, VŠE 2x, PSÚ AV ČR 2x, NÚDZ 1x). K mezinárodní spolupráci jsem se vyjadřovala již v odpovědi na ot. 6. Všechny studie z D1 vznikly v mezinárodní spolupráci, v sedmi případech byl autor/autorka korespondujícím z ČR (19,44 %). Na těchto publikacích se podílely čtyři VO 2x PSÚ AV ČR, 2x MU, 1x UK, 1xOU, 1x VŠE. 20 (14,59 %) studií s českým korespondujícím autorem/autorkou najdeme mezi Q1, všechny vznikly v mezinárodní spolupráci. Srovnávání jednotlivých VO podle dat z WoS není možné, protože nejsou zohledněny počty pracovníků a pracovníc v těchto VO.

II. část - Data zpracovaná s podporou RIV

Jak bylo zmíněno v úvodu, výstupy do RIV zadávají jednotlivé VO a určují tedy i oborové zařazení. Tyto údaje jsou podkladem pro grafy 10 - 12. Stejně tak lze u dat z RIV stanovit počet autorů a autorek působících ve VO. Autor/autorka byli do oboru zařazeni na základě všech výstupů uplatněných danou VO (nejen z WoS). Pokud má autor/autorka mezioborové publikace, tak příslušnost k oboru se určuje podle toho, kde měl autor/autorka největší počet výstupů. Každý autor/autorka tedy reprezentuje jednu vědní disciplínu. Na tomto místě je potřeba zdůraznit, že údaje z RIV jsou za období 2017-2020 (za čtyřleté období).

12. Odpovídá podíl autorů a autorek majících alespoň jednu publikaci ve WoS zvyklostem v oboru?

Podle údajů v grafu 10 působí v ČR 836 psychologů a psycholožek, kteří se věnují vědecké práci, protože publikují výsledky své práce. 50 % z nich za čtyřleté období mělo alespoň jednu publikaci indexovanou ve WoS. Znamená to, že v našem oboru polovina autorů a autorek publikuje mimo časopisy indexované ve WoS (tj. zaměřují se na publikování monografií, kapitol v monografiích, sborníkové články nebo publikují v časopisech mimo WoS). Odhaduji, že se na takovém výsledku podílí skutečnost, že na mnoha VO přetrvává upřednostňování publikační kvantity před kvalitou. Pokud

se týká mezinárodního srovnání, tak v západní Evropě zejména lidé s profesorským titulem publikují i několik studií indexovaných ve WoS ročně. Podrobnější porovnání nelze provést kvůli absenci relevantních údajů z EU a světa.

13. Které VO jsou v oboru z hlediska personálních kapacit nejvýznamnější? Má některá z těchto institucí nadstandardně vysoký nebo naopak nízký podíl autorů a autorek, kteří publikují v prestižních žurnálech databáze WoS?

Z hlediska personálních kapacit je nejvýznamnější VO v ČR MU, kde působí 280 psychologů a psycholožek. Pracuje zde 30 % všech českých autorů a autorek. Je to dáno především tím, že MU má tři katedry psychologie a jeden ústav na LF, kde jsou zaměstnání především psychologové a psycholožky. UK (177) a UPOL (154) se podílejí 19 % a 17 % na celkovém počtu českých autorů/autorek. Poslední personálně významnou institucí v ČR je NÚDZ, kde působí 11 % českých autorů a autorek v oboru psychologie. V dalších VO působí menší počet výzkumníků a výzkumnic. O přibližně polovinu menší ve srovnání s NUDZ je PSU, kde pracuje 5 % českých výzkumníků a výzkumnic. Třemi procenty se podílejí OU, ČVUT UHK. Srovnáme-li tři největší univerzity, kde jsou katedry psychologie, tak zjistíme, že na MU 54 % a na UK 55 % autorek a autorů publikovalo ve WoS, na UPOL to bylo 45%. Není překvapující, že VO, které se věnují výhradně výzkumu mají i výrazně vyšší produkci ve WoS časopisech. V PSÚ AV ČR ve WoS publikuje dokonce 96 % pracovníků a pracovnic, v NÚDZ 79%. Na produkci v nejprestižnějších časopisech (D1) se podílejí přibližně stejně čtyři instituce (UK 29 %, NÚDZ 26 %, MU 24 % a PSÚ AV ČR 24 %).

14. Existují mezi prezentovanými institucemi takové, které jsou výrazně produktivní z hlediska personálních kapacit ve vztahu k jejich podílu výsledků v horních pásmech?

Pro zhodnocení produktivity VO lze využít grafy 11 a 12, kde jsou uvedeny údaje o počtech autorů/autorek a jejich procentním zastoupení v oboru psychologie v ČR spolu s podíly na publikačním výkonu v pásmech D1, nad (Q1+Q2) a pod (Q3 +Q4) mediánem oboru. Tyto údaje jsou přehledně uvedeny v tabulce 1. Na základě porovnání těchto údajů můžeme konstatovat, že vysokou publikační produktivitu má PSÚ AV ČR, v. v. i., kde pracuje 5 % všech českých psychologů a psycholožek, kteří produkují srovnatelný podíl publikací v D1, jako největší VO v ČR. NÚDZ je další VO, která má výraznější produktivitu v kvalitních časopisech. Není překvapující, že vyšší produktivitu mají vědecká pracoviště (PSÚ AV ČR a NÚDZ), která se věnují výhradně výzkumu a menší produktivitu univerzity a vysoké školy, které se věnují také výuce. Nad mediánem oboru publikují také vědci a vědkyně na UK, kteří směřují 30 % své produkce do časopisů Q1 a Q2. Za zmínku stojí ještě UHK, kde při malém personálním obsazení

produkují vysoce kvalitní publikace (6 % v D1). Produktivitu je však třeba interpretovat s obezřetností s ohledem na specifika VO. Univerzity na rozdíl od výzkumných ústavů mají Mgr/PhD studenty/studentky publikující na WoS. Zvyšuje to počet autorů/autorek VO, ale může snižovat produktivitu, protože Mgr/PhD studenti/studentky nepublikují kontinuálně po celou dobu studia.

Tabulka 1. Procento autorů/autorek a publikační produkce v pásmech D1-Q4

Podíly na publikačním výkonu v oboru						
	Autoři	Autoři %	D1	Q1	Q1+Q2	Q3+Q4
MU	280	30 %	24 %	23 %	30 %	26 %
UK	177	19 %	29 %	32 %	27 %	21 %
UPOL	154	17 %	3 %	7 %	10 %	16 %
NUDZ	98	11 %	26 %	28 %	26 %	12 %
PSÚ AV ČR	47	5 %	24 %	18 %	15 %	22 %
OU	31	3 %				
ČVUT	26	3 %				2 %
UHK	25	3 %	6 %	3 %	3 %	1 %
PVŠ	22	2 %		1 %	1 %	6 %
CDV	21	2 %		2 %	2 %	
UJEP	-	-	3 %	1 %		3 %
ZUP	-	-			1 %	
MENDELU	-	-			1 %	
VFN Pha	-	-				2 %
Fn Olomouc	-	-				

Poznámky: MU = Masarykova univerzita, UK = Univerzita Karlova, UPOL = Univerzita Palackého v Olomouci, NÚDZ = Národní ústav duševního zdraví, PSÚ AV ČR = Psychologický ústav AV ČR, v. v. i., OU = Ostravská univerzita, ČVUT = České vysoké učení technické. UHK = Univerzita Hradec Králové, PVŠ = Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o., CDV = Centrum dopravního výzkumu v. v. i., UJEP = Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, ZUP = Západočeská univerzita v Plzni, MENDELU = Mendelova univerzita v Brně, VFN Pha = Všeobecná fakultní nemocnice Praha, FN Olomouc = Fakultní nemocnice Olomouc. Součet procent je vyšší než 100 % proto, že u stejného výsledku jsou autoři a autorky z více institucí.

15.A naopak: existují v oboru VO, jejichž personální kapacity jsou významné, přesto produkují malý počet výsledků ve WoS a/nebo mají nestandardně vysoký podíl na národní produkci ve spodních pásmech? (U takových institucí je třeba ještě zohlednit, zda je pro ně produkce ve WoS vůbec relevantní, v souladu s jejich misí).

Zde odkazují opět na tabulku 1, která zohledňuje počty pracovníků/ pracovníc a jejich produkci. Menší produktivitu ve srovnání s výhradně výzkumnými pracovišti mají univerzity a vysoké školy, které se věnují také výuce. Co se týká produktivity v podprůměrně vlivných časopisech (Q3+Q4), tak MU, UK a PSÚ AV ČR, zde směřují více než 20% své produkce.

Některé VO, které se objevily mezi 10 nejvýznamnějšími v datech z WoS se neobjevily v databázi RIV. Jedná se o VŠE Praha, Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně nebo Fakultní nemocnici v Motole. U VŠE se lze dohadovat, že autoři a autorky, kteří zde působí, měli převahu publikací v ekonomických vědách a autoři a autorky z fakultních nemocnic zase v lékařských, proto se mezi významné VO podle RIV tyto instituce nedostaly. Mezi významnými VO v obou zdrojích chybí Jihočeská univerzita, kde psychologové a psycholožky také působí.